

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Факультет економіки та бізнесу

Кафедра менеджменту

ПОГОДЖЕНО

Гарант ОПІ 281 «Публічне управління
та адміністрування»

д.н держ.управ., доц. Ганна ОРТИНА
« 30 » 08 2020 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Завідувач кафедри менеджменту

д.е.н. проф. Світлана НЕСТЕРЕНКО
« 30 » 08 2020 р.

ПРОГРАМА НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВО –
«СИЛАБУС»

з дисципліни «Управління економічною безпекою підприємства» (за вибором)
для спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

за ОПІ 281 «Публічне управління та адміністрування»

ступеня вищої освіти «Магістр»

форма навчання денна, заочна

Кількість кредитів - 4

Курс 2

Семестр 3

Змістових модулів (підсумкових модульних контролів) – 2

СРС – 88 годин

Форма контролю – екзамен

Загальна кількість годин – 120 годин

2020-2021 н.р.

«Управління економічною безпекою підприємства» Силабус для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» факультету економіки та бізнесу, спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** - Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 11 с.

Силабус складений на підставі «Положення про програму навчання здобувачів вищої освіти – силабус» Мелітополь: ТДАТУ, 2019. – 16с. та Програми навчальної дисципліни **«Управління економічною безпекою підприємства»** підготовки здобувачів другого ступеня вищої освіти «Магістр» спеціальності 073 «Менеджмент» – Мелітополь: ТДАТУ, 2020. – 11 с.

Розробник(и): Нестеренко С.А., д.е.н., професор

Рецензент: Грицаєнко Г.І. к.е.н., доцент

Силабус затверджений на засіданні кафедри «Менеджмент»

Протокол № 1 від «30» серпня 2020 року

Завідувач кафедри «Менеджмент»

д.е.н, професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу зі спеціальності **281 «Публічне управління та адміністрування»** другого ступеня вищої освіти «Магістр»

Протокол № 2 від «23» вересня 2020 року

Голова, доц. Анна КОСТЯКОВА

Анотація курсу та Веб-сайт його розміщення

Курс включає вивчення та формування обґрунтованих проектних рішень з врахуванням економічної безпеки підприємств в сучасних кризових умовах господарювання.

Веб-сайт курсу <http://nip.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=1153> (доступ через особистий логін і пароль для НІ порталу ТДАТУ)

Мета викладання дисципліни

Курс включає вивчення та надання базових знань щодо всіх суттєвих аспектів прийняття обґрунтованих проектних рішень з врахуванням економічної безпеки підприємств в сучасних кризових умовах господарювання, які б дозволили отримати високий рівень кваліфікації у вищезгаданій сфері діяльності, а також набуття навичок щодо реалізації на практиці отриманих знань для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

Завдання вивчення дисципліни

Є формування у студентів належного рівня знань щодо сутності та основних складових управління економічною безпекою підприємства: складу та структури середовища, в рамках якого здійснюють свою діяльність підприємства, а також факторів, що впливають на стан економічної безпеки підприємства; основних загроз економічної безпеки підприємства, вміння своєчасно їх виявляти та аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз; впливу держави на стан економічної безпеки підприємства, а також визначення можливих напрямків впливу підприємства на стан економічної безпеки держави; напрямків та цілей адаптації підприємства до змін у зовнішньому середовищі; сутності та видів інформаційно-аналітичного забезпечення процесу планування економічної безпеки підприємства; місця, ролі, принципів та джерел інформації в системі забезпечення стратегічного розвитку підприємства; методів управління та розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.

Результати навчання – компетентності (з урахуванням soft skills)

Програмні результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

- знання** сутність основних складових економічної безпеки держави; склад та структуру середовища, в рамках якого здійснюють свою діяльність будівельні підприємства, а також фактори, що впливають на стан економічної безпеки підприємства; основні загрози економічної безпеки підприємства, вміння своєчасно їх виявляти та аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз; напрямки та цілі адаптації підприємства до змін у зовнішньому середовищі; сутність та види інформаційно-аналітичного забезпечення процесу планування економічної безпеки підприємств; місце, роль, принципи та джерела інформації в системі забезпечення стратегічного розвитку підприємств; методи управління та розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.
- уміння** Виявити основні загрози економічної безпеки підприємства, вміти своєчасно їх аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз; застосовувати методи управління та розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства; виявляти вплив законів економіки на забезпечення фінансово- економічної безпеки підприємства; вміти самостійно приймати управлінські рішення з питань фінансово- економічної безпеки підприємства в умовах обмеження часу; вміти обирати оптимальні фінансові рішення в контексті забезпечення

фінансової безпеки підприємства: оцінювати фінансову стратегію і фінансову політику підприємства в умовах забезпечення його фінансової безпеки.

- комунікація** донесення до фахівців і нефахівців інформації про місце і значення управління економічною безпекою підприємства в інформаційному забезпеченні користувачів у вирішенні проблем та прийнятті рішень
- soft skills** здатність аналітично мислити, вміння оптимістично оцінити ситуацію та прийняти рішення, чесність та відповідальність за точність та об'єктивність подання інформації у розроблених заходах щодо управління економічною безпекою підприємства

Після успішного проходження курсу здобувач вищої освіти володітиме наступними компетентностями:

ЗК2. Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК3. Здатність організовувати інформаційно-аналітичне забезпечення управлінських процесів із використанням сучасних інформаційних ресурсів та технологій, зокрема розробляти заходи щодо впровадження електронного урядування в різних сферах публічного управління та адміністрування.

СК4. Здатність визначати показники сталого розвитку на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

СК5. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними.

СК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України.

СК8. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

Інформація про викладача

Викладач (-і)	Нестеренко Світлана Анатоліївна, проф., д.е.н., завідувач кафедри менеджменту;
E-mail викладача	http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/nesterenko-svitlana-anatoliyivna/ svitlana.nesterenko@tsatu.edu.ua

Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			
			лк	прак.	СРС	балів
Змістовий модуль 1. «Теоретико-методичні аспекти управління економічною безпекою підприємства»						
1	Лекція 1	Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 1	Розв'язання завдань згідно теми		2		3
	Самостійна	Робота на навчально-			10	2

	робота 1	інформаційному порталі				
2	Лекція 2	Поняття економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 2	Розв'язання завдань економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
3	Лекція 3	Загрози економічній безпеці підприємства та інформаційно-аналітичне середовище	2			
	Практичне заняття 3	Розв'язання завдань діяльності фірми- конкурента		2		4
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
4	Лекція 4	Система економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 4	Система управління економічною безпекою підприємства		2		4
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
5-6	Самостійна робота	Підготовка до ПМК			4	
	<i>ПМК1</i>	Підеумковий контроль за змістовий модуль I				10
Всього за змістовий модуль 1 – 60 год.			8	8	44	35
Змістовний модуль 2.						
«Практичні інструменти управління безпекою підприємства»						
7	Лекція 5	Стратегія економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 5	Стратегія економічної безпеки підприємства		2		3
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
8	Лекція 6	Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 6	Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
9	Лекція 7	Аналітичне дослідження економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 7	Аналітичне дослідження економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
10	Лекція 8	Методи визначення рівня безпеки підприємства	2			

	Практичне заняття 8	Методи визначення рівня безпеки підприємства		32		4
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
11-12	Самостійна робота	Підготовка до перед захисту курсової роботи			6	
	ПМК 2	Підеумковий контроль за змістовий модуль II				10
Всього за змістовий модуль 2 – 60 год.			8	8	46	35
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни – 120 год.						100

Методи та форми навчання

Форми навчання:

- ✓ за рівнем взаємодії здобувача вищої освіти з викладачем: індивідуальне, групове, колективне;
- ✓ за місцем проведення занять: аудиторне, поза аудиторне

Методи навчання:

- ✓ за організацією пізнавальної діяльності: словесні (лекції, дискусії), наочні (презентації), практичні (вправи, виконання завдань по розробці планів під час занять, навчальна та виробнича практика);
- ✓ за видами занять: лекції (лекція-візуалізація, лекція-бесіда); практичні заняття (індивідуальні та групові вправи, тематична дискусія, робота в малих групах);
- ✓ за мотивацією навчально-пізнавальної діяльності (ситуація звернення до життєвого досвіду студентів, заохочення);
- ✓ за контролем ефективності навчально-пізнавальної діяльності (самоконтроль через виконання тестів на навчально-інформаційному порталі, індивідуальне опитування, фронтальне опитування, ПМК, іспит);
- ✓ за формою стимулювання пошукової та дослідницької діяльності (тематичні дискусії, завдання щодо використання мережі Інтернет, публічні промови і презентації, групові та/або індивідуальні проекти, моделі різних форматів професійних ситуацій).

Політика курсу

- ✓ Відвідування занять є важливою складовою навчання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде не атестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані.
- ✓ Дозволяється вільне відвідування лекцій здобувачам за індивідуальним графіком навчання.
- ✓ Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- ✓ Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- ✓ Під час виконання письмових тестових завдань не допустимо порушення академічної доброчесності.
- ✓ Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- ✓ Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися навчальної етики, поважно ставитися до учасників навчального процесу, дотримуватися дисципліни, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік навчального процесу.

Система оцінювання курсу

Щотижнево – бали за роботу на практичних заняттях; в межах кожної теми – бали за самостійну роботу; по завершенню змістового модуля – бали за ПМК; по завершенню семестру – підсумкові бали, у вигляді диференційованого заліку. Результатами поточного та підсумково-модульного контролю формують узагальнену оцінку в балах за накопичувальним принципом.

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання знань студентів ТДАТУ» за 100-бальною шкалою.

Критерії оцінювання

Практичні заняття	Частка вірно виконаних завдань
Самостійна робота (СРС)	Студент опрацьовує питання, що призначені для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування на НІП ТДАТУ (дві спроби – середній результат)
Підсумково-модульний контроль (ПМК I, II)	Відбувається у вигляді тестових завдань та письмових робіт в кінці вивчення змістових модулів Під час модульного контролю оцінюються такі компоненти: ✓ Повнота розкриття питання (вірні відповіді) ✓ Якість інформації ✓ Самостійність
Екзамен	Студент дав правильну і вичерпну відповідь на поставлене питання, при цьому, показав добре володіння понятійним апаратом, відповідними категоріями, знання законодавчих і нормативних актів, обізнаність у літературних джерелах, уміння аргументувати свою точку зору при вирішенні практичних ситуацій - 25-30 балів. Студент дав правильну, але не досить вичерпну відповідь, при цьому, добре володіння понятійним апаратом, відповідними категоріями -20-24 балів Студент в цілому відповів на поставлене питання, але не спромігся переконливо аргументувати свою відповідь, помилився у використанні понятійного апарату, показав недостатні знання законодавчих і нормативних документів, літературних джерел – 15-19 балів Студент не відповів на поставлене питання, ухилився від аргументації, показав незадовільне володіння понятійного апарату, необізнаність у законодавчих і нормативних документах чи взагалі нічого не відповів 10-14 балів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / Т.М. Іванюта, А.О. Заїчковський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
2. Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. пос. / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко та ін.. – К.: Правова єдність, 2009. – 544 с.
3. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.Ф.Покропивного. – К.:КНЕУ, 2003. – 608с.
4. Фоломкіна І.С. Управління безпекою бізнесу: Конспект лекцій / І.С.Фоломкіна. - Донецьк.: ДонНУЕТ, 2013. - 102 с.
5. Фролова Л.В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / Л.В. Фролова, О.О. Никитенко, С.О. Єрмак, Л.В. Івкова. – Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. - 158 с.
6. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2012 – 262 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про основи національної безпеки України» : від 19.06.2003 № 964-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від. 2003, № 39, ст. 351, станом на 11.12.16. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
2. Закон України «Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі» : від 10.04.2008 № 250-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від. 2008, № 23, ст. 213, станом на 17.10.2016. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/250-17>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : від 31.12.1999 № 318 [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
4. Нестеренко С.А. Економічна безпека підприємств в системі національної безпеки країни / Нестеренко С.А., Бочарова Н.О. // Науковий вісник Херсонського державного університету : зб. наук. праць; Вип. 13, ч. 3 – Херсон – 2015 – С.74 -78 Режим доступа: <http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-management/head-of-the-department/#to-main>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом і його державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : від 27.06.2014 // Кабінет Міністрів України. – Оф. вид. від. 2014 станом на 30.11.2015, – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page
6. Безбожний В.Л. Інтереси в системі соціально-економічної системі підприємства / В.Л. Безбожний // Економіка Менеджмент Підприємництво. – 2012. – № 24 (2). – С. 143-148.
7. Белоус Н.Д. Теоретичне узагальнення економічної безпеки підприємств / Н.Д. Белоус // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 2, Т. 1. – С. 196-201.
8. Білоус Я.Ю. Аналіз підходів до визначення поняття «економічна безпека підприємства» / Я.Ю. Білоус // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2011. – № 23 (2). – С. 241-247.
9. Васильців Т.Г. Удосконалення методики оцінювання економічної безпеки підприємства / Т.Г. Васильців, Р.М. Микитюк // Науковий вісник НЛТУ України: Зб. наук. праць. – Львів, 2012. – Вип. 22 (14). – С. 181-188.
10. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.
11. Кравченко В.О. Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки : конспект лекцій [електронний ресурс]. – О. : ОНЕУ, – 2014, режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/5594064>
12. Клейнер Г.Б., Смоляк С.А. Экономические зависимости: принципы и методы построения. — М.: Наука, 2000. — 104 с.
13. Козаченко Г.В. Декомпозиція управління економічною безпекою підприємства / Г.В. Козаченко, О.М. Ляшенко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 4, Т. 2. – С. 34-38.
14. Козаченко Г.В. Экономическая безопасность: сущность и механизм обеспечения : [Моногр.] / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарев, О.М. Ляшенко. – К.: Либра, 2003. – 280 с.
15. Самуэльсон П. Основания экономического анализа / Пер. с англ. под ред. П.А. Ватника. — СПб.: Экономическая школа, 2002. — 604 с.
16. Уолш К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства: Пер. з англ. — К.: Всеувиго: Наукова думка, 2001. — 367 с.
17. Ильяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и их оценка / С.Н. Ильяшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 3 (21). – С. 12-19.
18. Ковалев Д.В. Экономическая безопасность предприятия / Д.В. Ковалев, Т.В. Сухорукова // Экономика Украины. – 1998. – № 10. – С. 48-52.
19. Гапоненко В.Ф. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы /

В.Ф. Гапоненко, А.Л. Беспалко, А.С. Власков. – М.: Ось-89, 2007. – 208 с.

20. Довбня С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С.Б. Довбня, Н.Ю.Гічова // *Фінанси України*. – 2008. – №4. – с. 88-97, с. 93-94.

21. Єрмошенко М.М. Фінансова складова економічної безпеки : держава і підприємство: [Моногр.] / М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева. – К. : НАУ, 2010. – 232 с.

22. Зацеркляний М.М. Основи економічної безпеки : [навчальний посібник] / М.М. Зацеркляний, О.Ф. Мельников. – К. : КНТ, 2009. – 337 с.

23. Мельник А.Ф. Національна економіка: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник, А.Ю. Васіна, Т.Л. Желюк, Т.М. Попович ; за ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с.

24. Малащенко В. Економічна безпека підприємства як чинник ефективного корпоративного управління / В. Малащенко // *Вісник Національної академії державного управління*. – № 3 (40), 2011. – 283-291 с.

25. Олейников Е.А. Экономическая и национальная безопасность: [Учебник для вузов] / Е.А.Олейников. – М.: Экзамен, 2005. – 768 с.

26. Роженко О.В. Стратегії економічної безпеки підприємства / О.В. Роженко // *Вісник економіки транспорту і промисловості*. – 2015. – № 51. – С. 51-55.

27. Роженко О.В. Обґрунтування складових економічної безпеки торговельних підприємств / О.В. Роженко // *Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Економічні науки*. – 2014. – № 10 (218). – С. 134-148.

28. Роженко О.В. Обґрунтування системи показників оцінки рівня економічної безпеки торговельних підприємств [Електронний ресурс] / О.В. Роженко // *Ефективна економіка*. – 2015. – № 6. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=6&y=2015>. – Доступно на 05.05.2016. – Назва з екрана.

29. Роженко О. В. Управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки : дис. канд. ек. наук : 08.00.04 - екон / Роженко Олександра Вікторівна – Одеса, 2017. – 241 с.

30. Тищенко В.В. Загрози економічній безпеці підприємства / Матеріали конференції «Безпекознавство: теорія та практика (15.03-15.04)» [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу:

http://thesis.at.ua/publ/2014_r_bezpekoznavstvo_teorija_ta_praktika_15_03_15_04/tishhenko_v_v_zagrozi_ekonomichnij_bezpeci_pidpriemstva/10-1-0-341

31. Фролова Л.В. Інноваційні механізми економічного управління підприємством : [моногр.] / О.В. Роженко; [під ред. Л.В. Фролової]. – Кривий Ріг: ФО-П Чернявський Д.О, 2016. – С. 492 с.

32. Фролова Л.В. Методичні підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства / Л.В. Фролова, О.В. Роженко // *Актуальні проблеми економіки*. – 2016. – № 3 (177). – С. 199-210

33. Фролова Л.В. Формирование бизнес-модели предприятия [Учебник] / Л.В. Фролова, Е.С.Кравченко – К.: Центр учебной литературы, 2012. – 384 с.

34. Чубукова О.Ю., Воронкова Т.Є. Система економічної безпеки (екосистейт): сутність, структура [Електронний ресурс] / О.Ю. Чубукова, Т.Є. Воронкова // *Електронне наукове фахове видання*

«Ефективна економіка». – 2014. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3169>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ТДАТА, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18

Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Черемоги, 1

Джерела Інтернет

<http://www.me.kmu.gov.ua/> – Міністерство економіки та з питань європейської інтеграції України.

<http://www.minfin.gov.ua/> – Міністерство фінансів України.
<http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державний комітет статистики.
<http://www.bc.rql.kiev.ua/> – Діловий центр України.
<http://www.worldbank.org/> – Світовий банк.
<http://www.imf.org/> – Міжнародний валютний фонд.
<http://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі.
<http://www.oecd.org/> – Організація з економічного співробітництва і розвитку.
<http://www.europa.eu.int/comm/eurostat> – Статистична служба ЄС.
<http://www.nber.org/> – Національне бюро економічних досліджень (США).
<http://www.case-ukraine.kiev.ua/> – Центр соціально-економічних досліджень (CASE).
<http://www.icps.kiev.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.
<http://nip.tsatu.edu.ua/> - Навчально-інформаційний портал ТДАТУ